

УДК 336.32

*Ківишук Олександр Петрович,
кандидат технічних наук, докторант
Національний університет «Полтавська політехніка імені
Юрія Кондратюка» (Україна)*

ВПЛИВ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ СТРАТЕГІЧНО ВАЖЛИВИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВІЙНИ

Проблематика формування фінансово-економічної безпеки стратегічно важливих підприємств, які мають вагоме значення для національної безпеки, економічної незалежності й життєвого циклу країни набирає особливої ваги в умовах сьогодення. Забезпеченню фінансово-економічної безпеки повинна приділятися особлива увага на кожному підприємстві. Але в умовах війни для України пріоритетного значення набуває стабільність саме стратегічно важливих підприємств, зокрема, енергетичної й хімічної промисловості, транспорту, інформаційних технологій та телекомунікацій, продовольчої сфери, комунального господарства. А успішна діяльність стратегічно важливих підприємств оборонно-промислового комплексу України є, без перебільшення, визначальною для національної безпеки в умовах війни та загострення міждержавних суперечностей.

На сьогодні, вплив зовнішнього середовища на фінансово-економічну безпеку стратегічно важливих підприємств є вкрай негативним, а найсуттєвішою зовнішньою загрозою є війна в Україні. Оскільки національна економіка зазнає колосальних збитків від російської збройної агресії, основна частина коштів направлена саме на мінімізацію загроз, безпосередньо пов'язаних із війною. За таких умов існуючі внутрішні ризики і загрози фінансово-економічній безпеці стратегічно важливих підприємств, зокрема, неефективне управління, нестача фінансових ресурсів, перебої у водопостачанні,

енергопостачанні, теплопостачанні, недотримання технологічного процесу, втрата інформаційних ресурсів та інші [1], можуть суттєво впливати на ключові параметри безпеки і вести до значних втрат.

Зважаючи на сучасні глобальні виклики деструктивний вплив зовнішніх загроз значно перевищує небезпеку від внутрішніх загроз фінансово-економічній безпеці стратегічно важливих підприємств, а комплексний вплив внутрішніх і зовнішніх загроз, як правило, призводить до посилення загальної загрози [3]. Зумовлений викликами війни деструктивний вплив зовнішнього середовища в Україні підсилюється системними загрозами фінансово-економічній безпеці підприємств, пов'язаними із недобросовісною конкуренцією, проблемами захисту прав власності, інституційними деформаціями, серед яких тінізація економіки, корупція, рейдерство, відтік капіталу та інші.

Тому забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств, як основного елемента і чинника їх стабільного функціонування в умовах сьогодення, є складним процесом, що потребує ефективного управління з використанням інструментів швидкого реагування на динамічні зміни зовнішнього середовища. Неготовність бізнесу до сучасних викликів, вразливість до кризових явищ і накопичення численних внутрішніх дисбалансів зумовлює необхідність формування дієвої системи забезпечення фінансово-економічної безпеки стратегічно важливих підприємств в умовах кризових явищ та численних викликів.

Література:

1. Онищенко С., Маслій О., Дрібна А. Оцінювання фінансово-економічної безпеки підприємства критичної інфраструктури. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія «Економічні науки»*. 2022. № 6. Том 1. С. 249-258. [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-312-6\(1\)-38](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-312-6(1)-38)

2. Про затвердження переліку об'єктів державної власності, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави. Постанова Кабінету Міністрів України № 83 від 04.03.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/83-2015-%D0%BF#Text>

3. Пугач О.А. Класифікація та систематизація загроз економічній безпеці держави і системі національної безпеки. *Економіка і організація управління*. 2014. № 1 (17). С. 209–217.

УДК 338.2

Коба Олена Вікторівна,

кандидат технічних наук, доцент

*Національний університет «Полтавська політехніка імені
Юрія Кондратюка» (Україна)*

ВИКЛИКИ БУДІВЕЛЬНІЙ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Сьогодення української економіки представляє собою процес поступового виходу із шокового стану внаслідок повномасштабного військового вторгнення РФ, яке завдало потужного удару по всіх її ланках: знизилася виробництво продукції, обсяги зовнішньої торгівлі, зруйнована транспортно-логістична, маркетингова, соціальна та інженерна інфраструктура окремих регіонів, відбулося переміщення кадрів за кордон та на захід держави. Занепад економіки, відсутність надійного економічного тилу, здатного забезпечити військові потреби значно ускладнює ситуацію на фронті, стримує успіхи Збройних Сил України. Тому зараз вітчизняна економіка стає одним з найважливіших фронтів, який визначатиме і подальший перебіг військових подій, і спроможність України відновитися у короткі терміни після завершення війни.